

Årsrapport
2024
Regel|rådet

Regel|rådet

Årsrapport **2024**

Innehållsförteckning

Förord	3
Årets resultat	4
Resultatet över tid	5
Inledning	6
Regelrådet	7
1. Nyheter	8
2. Kommunikation och aktiviteter	10
3. Granskningen i praktiken	12
4. Granskningen i siffror	14
Yttranden	14
Resultat per aspekt	15
Fördelning av yttranden – avsändare	17
Regeringskansliet	18
Kommittébetänkanden (SOU)	19
Myndighetsrapporter	20
Myndighetsföreskrifter	21
Kanslisvar	22
Granskning av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå	22
5. Internationellt samarbete	24
6. Reflektioner över verksamhetsåret 2024	26
Uppföljning av tidigare års lämnade reflektioner	30

Förord

Det är dags att summera Regelrådets verksamhetsår 2024. Det har varit ett år av förändring, med nya styrande regelverk för konsekvensutredningsarbetet. Regelrådet står utpekad i den nya konsekvensutredningsförordningen som en samverkanspart till Ekonomistyrningsverket (ESV) när det gäller konsekvensutredningar till regler som har effekter för företag. Regelrådet ser positivt på uppdraget och ser fram emot att genom såväl granskning som stöd och utbildning vägleda regelgivare genom konsekvensutredningsarbetet. För att utföra de uppgifter som åligger Regelrådet på ett så bra sätt som möjligt har rådet under året fördjupat sin samverkan med ESV, och även startat ett internt utvecklingsarbete.

Det har under året varit ett stort inflöde av remisser och för att möta detta har Regelrådet haft totalt 30 sammanträden varav ett flertal extrainsatta. Samtliga remisser som har bedömts få effekter av betydelse för företag har besvarats med ett yttrande vilket är Regelrådets uppdrag och målsättning med granskningen. Sett till regelgivarnas varierande resultat är det en helt nödvändig målsättning, då 4 av 10 konsekvensutredningar bedömts inte uppfylla kraven. För kommittéer är siffran 7 av 10, vilket är ett anmärkningsvärt lågt resultat. Jag tror på en tidig remittering till Regelrådet och en förstärkning av stöd och vägledning till regelgivare, kombinerat med en möjlighet för Regelrådet att be om kompletteringar av konsekvensutredningen för att höja kvaliteten på konsekvensutredningarna. På så sätt skulle även hela gransknings- och stödprocessen stärkas upp. Vi har under året sett bra exempel från myndigheter som tidigt i processen involverat Regelrådet och där kvaliteten på konsekvensutredningarna blivit hög, varför vi hoppas att fler myndigheter kommer att göra på samma sätt.

Regelrådet har under året deltagit vid flera viktiga seminarier där jag dels talat övergripande kring rådets uppdrag och lämnat våra förslag avseende kvaliteten på konsekvensutredningar gällande specifika regleringar.

Under året har det också inrättats ett Förenklingsråd och ett Implementeringsråd, vilket är väldigt positivt och Regelrådet har inlett dialog med båda råden. Regelrådets internationella samarbete inom RegWatchEurope (RWE) har också fortgått under året. Att utbyta erfarenheter om hur andra länders granskningsorgan arbetar med granskning och därtill närliggande frågor, är värdefullt för Regelrådets fortsatta arbete.

Jag vill rikta ett särskilt tack till vårt kansli hos Tillväxtverket och de personer vi har nöjet att samarbeta med. De bidrar med viktig kompetens, analytisk förmåga och samarbetsvilja vilket ger bästa förutsättningarna för Regelrådets ledamöter att diskutera och granska konsekvensutredningarna.

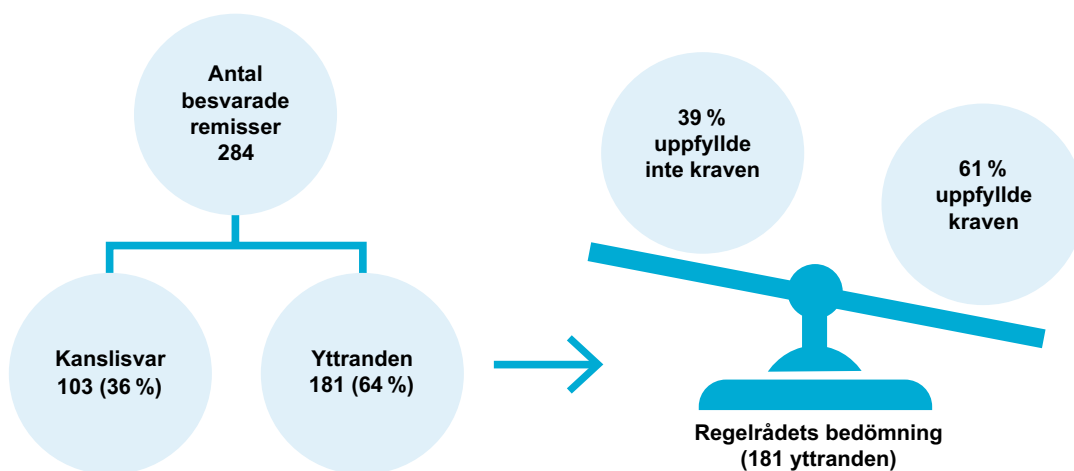
Slutligen vill jag rikta ett varmt tack till Lennart Renbjör, som efter många års arbete för Regelrådet lämnar sin post som vice ordförande i Regelrådet den 31 december 2024.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Årets resultat

Besvarade remisser

Fördelning av yttranden 2024

Regeringskansliet

59 remisser

👍 59% uppfyllde kraven

👎 41% uppfyllde inte kraven

Kommittébetänkanden (SOU)

38 remisser

👍 32% uppfyllde kraven

👎 68% uppfyllde inte kraven

Myndighetsrapporter

9 remisser

👍 89% uppfyllde kraven

👎 11% uppfyllde inte kraven

Myndighetsföreskrifter

75 remisser

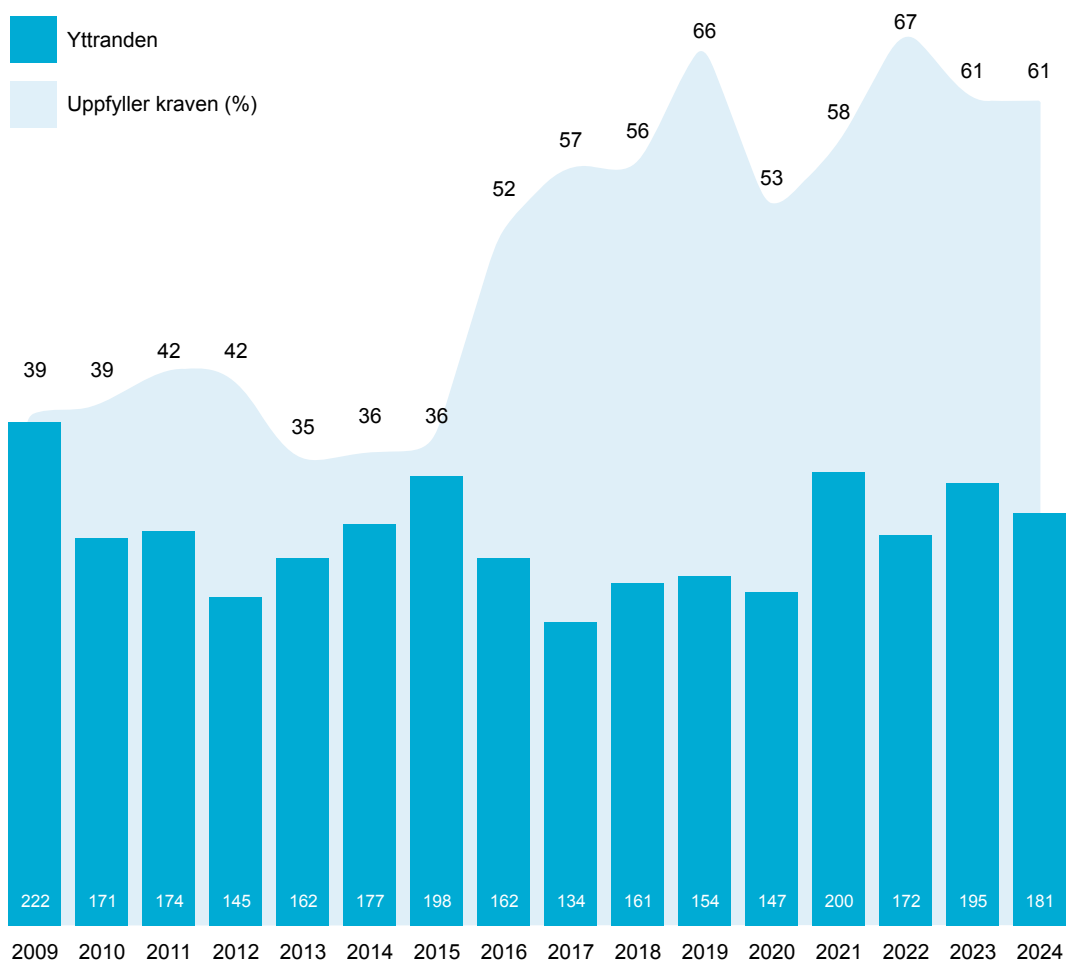
👍 75% uppfyllde kraven

👎 25% uppfyllde inte kraven

Resultatet över tid

Utvecklingen över tid visar att andelen godtagbara konsekvensutredningar har blivit större, även om några betydande framsteg inte har noterats de senaste åren. Andelen godtagbara konsekvensutredningar för samtliga grupper regelgivare har de senaste åren varierat mellan strax över 50 procent och upp till 67 procent. Det kan också konstateras att Regelrådet har yttrat sig i fler ärenden de senaste åren.

Yttranden godtagbara 2009–2024

Inledning

Regelrådets uppdrag

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan som har till uppgift att granska konsekvensutredningar till nya och ändrade regler som får effekter av betydelse för företag. Om regelgivare bedömer att ett författningsförslag kan få sådana effekter ska förslaget med tillhörande konsekvensutredning remitteras till Regelrådet. Regelrådet granskar de remitterade konsekvensutredningarna och bedömer om de uppfyller kraven som ställs i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar. Regelrådet granskar även konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå, efter begäran av ansvarigt svenskt departement eller myndighet. Regelrådet yttrar sig inte över förslaget i sak.

Regelrådet ska varje år lämna en årsrapport. I årsrapporten summeras statistiken över remitterade ärenden till Regelrådet samt i övrigt Regelrådets verksamhet för året. Denna årsrapport är den sextonde i ordningen.

Regelrådets uppdrag och sammansättning framgår av 17-19 §§ förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket.

Regelrådets sammansättning och organisation

Regelrådet inrättades år 2008 som ett led i regeringens arbete med regelförenkling för företag.

Under perioden 2009–2014 var Regelrådet organiserat som en kommitté. År 2015 blev Regelrådets verksamhet permanent och organiseras sedan dess som ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverkets verksamhet.

Regelrådet består av en ordförande, en vice ordförande och tre ordinarie ledamöter. Anna-Lena Bohm är ordförande i Regelrådet. Lennart Renbjer är vice ordförande och Helena Fond, Hans Peter Larsson och Lars Silver är ordinarie ledamöter. Ersättare är Hanifeh Khayeri, Peter Nilsson och Roland Sigbladh.

Regelrådet bistås av Tillväxtverkets medarbetare på enheten Bättre regler. Arbetet samordnas av en verksamhetsledare på Tillväxtverket med särskilda befogenheter efter delegering från Regelrådet. Vid årets slut arbetade följande medarbetare för Regelrådet: verksamhetsledare Christian Pousette, föredragande Josefina Brzezinska, Anna-Sara Falk, Katarina Garinder Eklöv, Per Högström, Katarina Kjellström, Anna Nilsson, Stig-Dennis Nyström, Erik Palm, Anna Stattin, Steven Wall, Ulrika Wienecke, webbansvarig Anne Krona samt administratörerna Gunilla Ahl, Björn Sjösvärd och Rigmor Söderberg.

Regelrådet

Lennart Renbjer
vice ordförande

Helena Fond
ledamot

Hans Peter Larsson
ledamot

Anna-Lena Bohm
ordförande

Lars Silver
ledamot

Nyheter

Sedan 2007 har förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning (KUF) varit styrande regelverk för myndigheternas konsekvensutredningsarbete, samt för Regelrådets granskning. Tillväxtverket och Ekonomistyrningsverket (ESV) har svarat för metodutveckling, rådgivning och utbildning. Tillväxtverket har haft ett samordnande ansvar.

För departementen fanns det tidigare två statssekreterarskrivelser från 2008, som gällde departementens arbete med konsekvensutredningar samt remittering till Regelrådet. I kommittéförordningen (1998:1474) fanns en särskild skrivning gällande den konsekvensutredning som en kommitté förväntades göra.

Nya regelverk och styrande dokument

Den 6 maj 2024 trädde förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar i kraft. Enligt nya KUF har ESV ett ansvar för metodutveckling, vägledning och utbildning med anledning av förordningen. ESV ska samverka med Regelrådet avseende konsekvensutredningar med anledning av förslag till föreskrifter och allmänna råd som kan få effekter av betydelse för företag. Gällande konsekvensutredningens innehåll finns det en bestämmelse som tar sikte på beskrivningar av det aktuella problemet, vilken förändring som eftersträvas, och vilka alternativa lösningar som finns. Utöver det ska konsekvensutredningen innehålla en analys av det förslag som lämnas eller det beslut som avses att fattas, och den ska bestå av en beskrivning och beräkning av förslaget eller beslutets kostnader och intäkter för bland annat företag. Den ska också innehålla en beskrivning och om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser. Därutöver ska vissa aspekter beskrivas som är så gott som identiska med de beskrivningar som skulle finnas med enligt tidigare gällande KUF.

Tillägg i förhållande till tidigare gällande KUF är att det ska finnas med en redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget eller beslutet inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte, en beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas samt att om ett förslag till genomförande av EU-direktiv i nationell rätt går utöver direktivets miniminivå ska skälen till det anges. Enligt nu gällande KUF ska också förslagets påverkan på intäkter beskrivas.

Den 19 april 2024 fattades två statsministerbeslut gällande Konsekvensutredningar i Regeringskansliet¹ samt Regeringskansliets överlämnande av underlag till Regelrådet.² Ovan nämnda statssekreterarskrivelser upphörde därmed att gälla. I kommittéförordningen (1998:1474) finns en hänvisning till nu gällande KUF:en gällande de konsekvensutredningar som en kommitté förväntas upprätta.

¹ Konsekvensutredningar i Regeringskansliet, dnr. FA2024/00416.

² Regeringskansliets överlämnande av underlag till Regelrådet, dnr. FA2024/00417.

Nya råd

Regeringens arbete med att inrätta ett Förenklingsråd samt Implementeringsråd aviserades redan under 2023, men beslutades under 2024. Under 2024 påbörjades även arbetet i de två råden.

Förenklingsrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket som har i uppgift att verka för att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader och andra fullgörandekostnader som företagen har till följd av tillämpliga regler. Arbetet ska syfta till att främja svensk konkurrenskraft, innovation och nya affärsmodeller. Förenklingsrådet är inrättat på obestämd tid. Den personal som bistår Förenklingsrådet är anställd på Tillväxtverket.³

Implementeringsrådet är en kommitté som ska bistå regeringen i arbetet med att stärka svenska företags konkurrenskraft genom att undvika implementering över miniminivån och motverka omotiverade regelbördor samt minska administrativa kostnader och andra fullgörandekostnader vid genomförande av EU:s regelverk i svensk rätt. Implementeringsrådet ska även ta fram underlag med analyser av frågor i kommande EU-rättsakter av särskilt intresse för företag i Sverige som regeringen bör uppmärksammas på före eller under EU-förhandlingar.⁴ Implementeringsrådets arbete ska delredovisas den 28 februari varje år fram till slutredovisning till Regeringskansliet senast den 31 december 2027.

³ 19 a-c §§ förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket.

⁴ Dir. 2024:51, Kommittédirektiv, Ett implementeringsråd för genomförandet av EU-rättsakter med konsekvenser för företag i Sverige. Beslut vid regeringssammanträde den 23 maj 2024.

2

Kommunikation och aktiviteter

Regelrådet har en webbplats⁵ där det löpande publiceras nyheter och rapporter, information om Regelrådets yttranden och kanslisvar, samt om verksamheten i övrigt. Där finns också en statistiksida där man kan jämföra Regelrådets bedömningar av konsekvensutredningar fördelade på olika regelgivare, delasppekter och årtal. Antalet besökare på Regelrådets webbplats uppgick till strax över 13 000 år 2024. Under 2024 vidareutvecklades och färdigställdes en ny webbplats med ny layout och teknisk design.

Regelrådets nyhetsbrev Regelrätt kommer ut sex gånger per år och har cirka 800 prenumeranter. Prenumeranterna kan vara personer som arbetar inom myndigheter eller departement, organisationer och andra som är intresserade av Regelrådets verksamhet.

Under året har Regelrådets ordförande Anna-Lena Bohm deltagit i ett flertal olika seminarier och möten med beslutsfattare inom riksdag och regering samt representanter för näringslivsorganisationer och andra myndigheter och organ, på nationell och internationell nivå.

Anna-Lena har besökt Företagarrådet Stockholm för att berätta om Regelrådets uppdrag. Hon har deltagit vid möten med Svenskt Näringslivs SME-kommité. Anna-Lena medverkade också vid Svenskt Näringslivs Lönebildningsdag och berättade då om Regelrådets granskning av konsekvensutredningen till genomförandet av lönetransparensdirektivet. Hon medverkade också i Näringslivets regelnämnds (NNR) regelpodd.

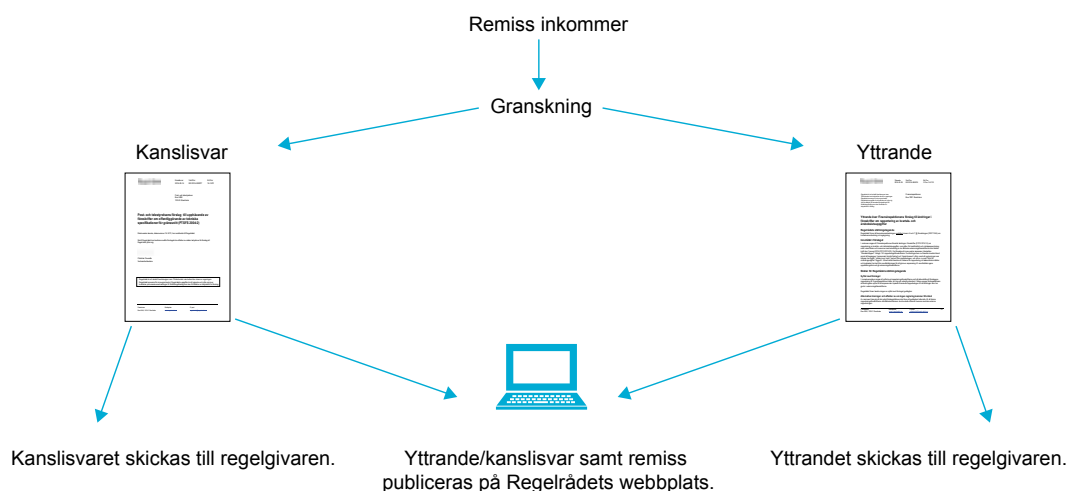
Med anledning av Regelrådets förändrade uppdrag enligt förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar har Anna-Lena initierat ett uppstartsmöte med Ekonomistyrningsverket (ESV). Hon har även fört dialoger med ordföranden för Implementerings- och Förenklingsråden om samarbeten mellan de tre råden.

⁵ www.regelradet.se

3 Granskningen i praktiken

När en remiss kommer in till Regelrådet görs en första bedömning om remissen ska besvaras med ett yttrande eller kanslisvar. Ett kanslisvar innebär att Regelrådet inte yttrar sig över det remitterade förslaget. Avgörande för bedömningen är om förslaget kan medföra effekter av sådan betydelse för företag att Regelrådet bör yttra sig. Effekter av betydelse för företag innefattar såväl ekonomiska som andra effekter. Om förslaget bedöms medföra effekter av betydelse för företag, eller om förslagets effekter inte går att bedöma, har Regelrådet alltid ambitionen att besvara remissen med ett yttrande. Utkast till yttranden tas fram av en föredragande för remissen, och beslutas vid Regelrådets sammanträden, som vanligen hålls varannan vecka.

I Regelrådets yttrande framgår först ställningstagandet avseende konsekvensutredningen i dess helhet – huruvida Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller eller inte uppfyller kraven i KUF. Sedan kommer motiveringen till Regelrådets ställningstagande, som tydliggör varför Regelrådet anser att konsekvensutredningen uppfyller, eller inte uppfyller, kraven. Därefter beskrivs innehållet i förslaget. Slutligen beskrivs de aspekter som Regelrådet granskar konsekvensutredningen efter, vid separata rubriker. Vid varje sådan rubrik görs en eller flera delbedömningar av ett visst avsnitt i konsekvensutredningen. Vid delbedömningen anges om aspekten kan anses godtagbart eller bristfälligt beskriven.

Kanslisvar

Enligt 17 § förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket ska Regelrådet yttra sig över konsekvensutredningar som upprättats i enlighet med förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar och som har legat till grund för ett förslag till föreskrifter som kan få effekter av betydelse för företag.

Inte sällan remitteras även föreskrifter som inte bedöms få effekter av betydelse för företag. När så sker, yttrar sig Regelrådet inte i ärendet utan besvarar istället remissen med ett så kallat kanslisvar. Utöver förslagens effekter för företag finns det ett antal andra anledningar till att en remiss besvaras med kanslisvar och anledningen framgår alltid av remissvaret.

Anledningar till kanslisvar

Begränsade effekter för företag: Förslaget bedöms inte medföra effekter av sådan betydelse för företag att Regelrådet bör yttra sig. Detta är den vanligaste orsaken till kanslisvar.

Resursskäl: Det kan vara så att det kommer in många remisser i förhållande till tillgängliga personalresurser. Regelrådet behöver då prioritera att yttra sig över de remisserna med allra störst betydelse för företag.

Tidsskäl: Enligt förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar och Regeringskansliets överlämnande av underlag till Regelrådet ska Regelrådet lämnas en svarstid på minst två veckor för att besvara en remiss. Lämnar förslagsställaren kortare tid efterfrågar Regelrådet en förlängd svarstid. Om detta inte är möjligt för förslagsställaren kan remissen besvaras med kanslisvar.⁶

Övriga orsaker: Det kan exempelvis vara att någon författningstext inte har remitterats till Regelrådet. Denna kategori inbegriper också remisser som omfattas av 7 § avgiftsförordningen (1992:191) vilket medför att förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar inte är tillämplig, liksom remisser där beslut om föreskrifter har fattats före remitteringen till Regelrådet.

Konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå

Regelrådet har i uppdrag att på begäran från regelgivare yttra sig över konsekvensutredningar avseende förslag till regler upprättade på EU-nivå, som bedöms få stor påverkan på företag i Sverige. Regelrådets uppdrag i dessa ärenden skiljer sig från uppdraget när det gäller granskning av konsekvensutredningar upprättade av en svensk förslagsställare. I yttranden över EU-konsekvensutredningar görs inga bedömningar om konsekvensutredningen uppfyller kraven i KUF eller inte. Istället görs övergripande bedömningar av de beskrivningar som finns som rör förslagens företagspåverkan. Det görs även en bedömning av om det finns behov av att upprätta en kompletterande, nationell konsekvensutredning inför kommande förhandlingar i rådet för att belysa förslagens effekter för företag i Sverige och vilka aspekter som särskilt behöver utredas i denna.

I detta sammanhang granskas ofta även den faktapromemoria som överlämnats till riksdagen, även om denna inte skickats till Regelrådet som en del av remissen.

Regelrådet har för ett antal år sedan genomfört en uppföljning av uppdraget att granska konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå.⁷ Uppföljningen ledde sedan fram till en hemställan som togs fram gemensamt med Tillväxtverket.⁸

⁶ Vissa undantag finns från detta.

⁷ Se Regelrådets årsrapport för 2018, kapitel 4 Uppföljning, s 28 för mer information om uppföljningen.

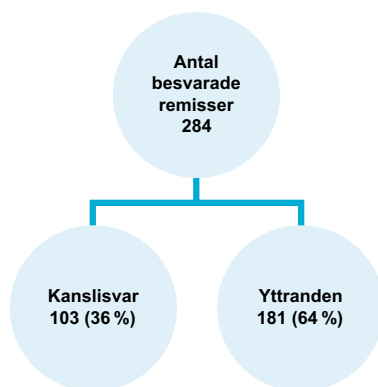
⁸ Hemställan lämnades in till Näringsdepartementet i november 2019. I hemställan lämnas förslag på vad respektive instans borde göra eller bistå med och när i processen det borde ske. Regelrådets diarienummer RR 2019-283, Konsekvenser av EU-lagstiftning Hemställan efter genomförd uppföljning och utvärdering av Regelrådets uppdrag avseende konsekvensutredningar på EU-nivå.

4

Granskningen i siffror

Regelrådet har under året granskat ärenden både utifrån förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning (tidigare gällande KUF), och förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar (nu gällande KUF).

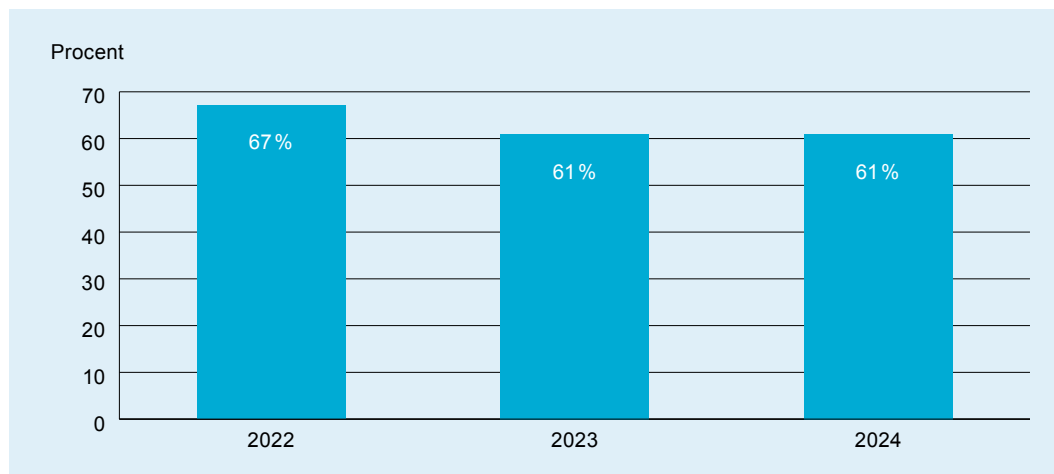
År 2024 har Regelrådet behandlat 284 remisser. 181⁹ av dessa ledde till yttranden (motsvarande en andel på 64 procent) och 103 ledde till kanslisvar (motsvarande en andel på 36 procent).

Figur 1: Besvarade remisser 2024.

Yttranden

Av de 181 ärenden som Regelrådet har yttrat sig över har 111 innehållit en konsekvensutredning som sammantaget har bedömts uppfylla kraven i KUF, vilket motsvarar en andel på 61 procent. Resultatet är identiskt med år 2023. Se bilaga på Regelrådets webbplats för detaljerad information gällande resultatet.

Figur 2: Regelrådets bedömningar av konsekvensutredningar 2022, 2023 och 2024, andel som uppfyllde kraven.

⁹ Utöver dessa yttranden har 12 remisser besvarats med så kallade förenklade yttranden under 2024. De ärendena är undantagna här.

Resultat per aspekt

Aspekt	2024		
	Antal		Andel godtagbara (%)
	Godtagbar	Bristfällig	
Syfte	121	2	98%
Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande	112	11	91%
Överensstämmelse med EU-rätten	111	12	90%
Effekter om ingen reglering kommer till stånd	110	13	89%
Berörda företag utifrån bransch	108	15	88%
Påverkan i andra avseenden	108	15	88%
Alternativa lösningar	100	23	81%
Speciella informationsinsatser	99	24	80%
Antal berörda företag	81	42	66%
Förändringar i företagets verksamhet	80	43	65%
Andra kostnader	73	50	59%
Särskild hänsyn till små företag	72	51	59%
Konkurrenspåverkan	69	54	56%
Storleken på berörda företag	69	54	56%
Administrativa kostnader	68	55	55%

Figur 3: Regelrådets bedömning per aspekt 2024, rangordnade efter störst andel godtagbara, granskning enligt tidigare gällande KUF.

Figur 3 visar resultatet enligt tidigare gällande KUF. När den nu gällande KUF trädde i kraft den 6 maj 2024 tillkom fler aspekter som ska finnas med i en konsekvensutredning och som Regelrådet utför sin granskning utefter. Nya aspekter är en redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget eller beslutet inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte, en beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget eller beslutet kan utvärderas samt ange skälen om ett förslag till genomförande av EU-direktiv i nationell rätt går utöver direktivets miniminivå. Det ska också finnas med en beskrivning av förslagets effekter för företagets intäkter. Den aspekten skrivs tillsammans med kostnader i nu gällande KUF, en beskrivning och beräkning av förslagets eller beslutets kostnader och intäkter för staten, kommuner, regioner, företag och andra enskilda. Figur 4 visar resultatet enligt nu gällande KUF.

Regelrådet gör en proportionalitetsbedömning av såväl varje enskild delaspekt som i den sammantagna bedömningen. Vad som är tillräckligt för att nå en godtagbar bedömning kan därför skilja sig åt mellan olika ärenden, med anledning av ärendenas karaktär. Att det finns beskrivningar av aspekter som har stor betydelse för företagen kan därför vara direkt avgörande för om en konsekvensutredning anses uppfylla, eller inte uppfylla, kraven.

Aspekt	2024 ny KUF delaspekter		
	Antal		Andel godtagbara (%)
	Godtagbar	Bristfällig	
Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande	54	4	93%
Syfte	54	4	93%
Effekter om ingen reglering kommer till stånd	53	5	91%
Överensstämmelse med EU-rätten	53	5	91%
Speciella informationsinsatser	48	10	83%
Antal berörda företag	46	12	79%
Berörda företag utifrån bransch	46	12	79%
Minimikraven	46	12	79%
Alternativa lösningar	44	14	76%
Storleken på berörda företag	40	18	69%
Effekter för företagens kostnader	40	18	69%
Konkurrenspåverkan	37	21	64%
Åtgärder för att begränsa kostnader och andra effekter	36	22	62%
Påverkan på små företag	35	23	60%
Utvärdering av förslaget	28	30	48%
Effekter för företagens intäkter	23	35	40%

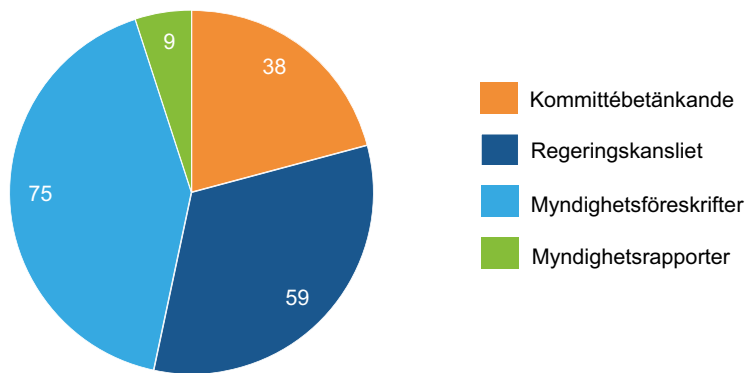
Figur 4: Regelrådets bedömning per aspekt 2024, rangordnade efter störst andel godtagbara, granskning enligt nu gällande KUF.

Fördelning av yttranden – avsändare

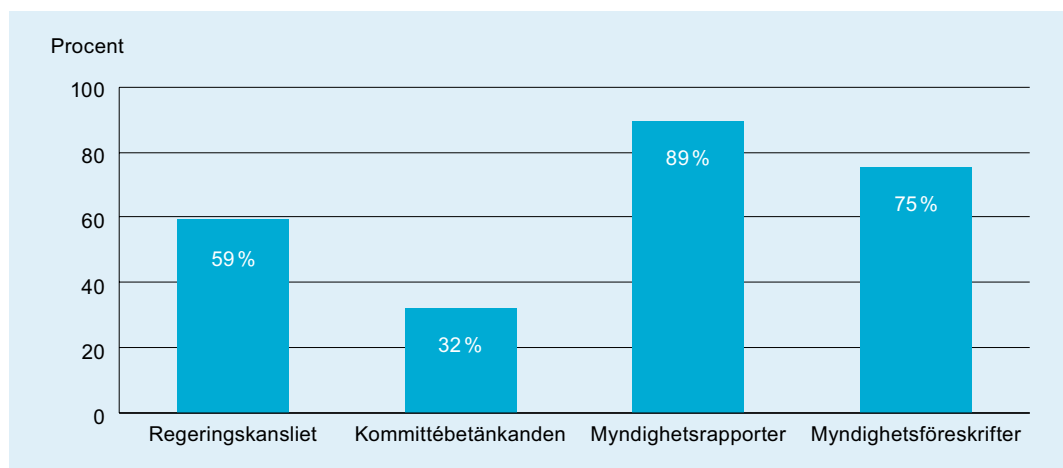
Regelrådet får remisser från myndigheter och de olika departementen inom Regeringskansliet. Resultaten redovisas enligt följande:

1. Promemorior och andra internt framtagna remisser, remitterade av Regeringskansliet.
2. Kommittébetänkanden (SOU) framtagna av kommittéer och remitterade av Regeringskansliet.
3. Myndighetsrapporter framtagna av myndigheter. Dessa kan remitteras av Regeringskansliet eller av myndigheter. Myndighetsrapporter innehåller förslag till nya eller ändrade författningar som har utarbetats av myndigheter. Oftast är det ett resultat av ett regeringsuppdrag, men kan också vara upprättade på eget initiativ av myndigheten, exempelvis genom en så kallad hemställan till ansvarigt departement.
4. Remisser framtagna och remitterade av myndigheter, innehållande förslag till myndighetsföreskrifter.

De 181 remisser som ledde till yttranden 2024 var fördelade enligt följande:

Figur 5: Antal yttranden per kategori 2024.

Figur 6: Andel yttranden och andel som uppfyllde kraven 2024.

Regeringskansliet

Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningarna i 59 remisser framtagna internt på Regeringskansliet. 35 av dessa, motsvarande 59 procent, ansågs uppfylla kraven i KUF. Detta kan jämföras med år 2023 då 32 av 61 (52 procent) respektive år 2022 då 33 av 52 (63 procent) bedömdes uppfylla kraven.

REGERINGSKANSLIET Departement	Antal		
	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Totalt
Finansdepartementet	19	10	29
Justitiedepartementet	1	4	5
Klimat- och näringslivsdepartementet	6	3	9
Kulturdepartementet	0	1	1
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	7	2	9
Socialdepartementet	2	2	4
Utbildningsdepartementet	0	2	2
Totalt	35	24	59

Figur 7: Regelrådets yttranden över Regeringskansliets internt framtagna remisser, 2024.

Kommittébetänkanden (SOU)

Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningarna i 38 kommittébetänkanden. 12 av dessa, motsvarande 32 procent, ansågs uppfylla kraven i KUF. Detta kan jämföras med år 2023 då 14 av 25 (56 procent) respektive år 2022 då 11 av 22 (50 procent) bedömdes uppfylla kraven.

KOMMITTÉBETÄNKANDEN	Antal		
	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Totalt
Arbetsmarknadsdepartementet	1	1	2
Finansdepartementet	8	1	9
Försvarsdepartementet	0	2	2
Justitiedepartementet	2	4	6
Klimat- och näringslivsdepartementet	1	2	3
Kulturdepartementet	0	2	2
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	0	6	6
Socialdepartementet	0	6	6
Utbildningsdepartementet	0	2	2
Totalt	12	26	38

Figur 8: Regelrådets yttranden över kommittébetänkanden per remitterande departement, 2024.

Inga kommittébetänkanden granskades enligt nya KUF. Enligt övergångsbestämmelser i nya KUF ska förordningen inte tillämpas för kommittéer och särskilda utredare som tillkallats före nya KUF trädde i kraft.

Myndighetsrapporter

Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningarna i 9 myndighetsrapporter. 8 av dessa, motsvarande 89 procent, ansågs uppfylla kraven i KUF. Detta kan jämföras med år 2023 då 4 av 8 (50 procent) respektive år 2022 då 4 av 10 (40 procent) bedömdes uppfylla kraven.

MYNDIGHETSRAPPORTER Remitterande departement och ansvarig förvaltningsmyndighet	Antal		
	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Totalt
Finansdepartementet/ Skatteverket	2	0	2
Klimat- och näringslivsdepartementet/ Energimarknadsinspektionen	3	0	3
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/ Transportstyrelsen	1	1	2
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/ Boverket	1	0	1
Kulturdepartementet/ Myndigheten för press, radio och TV	1	0	1
Totalt	8	1	9

Figur 9: Regelrådets yttranden över myndighetsrapporter per remitterande departement och ansvarig myndighet, 2024.

Myndighetsföreskrifter

Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningarna i 75 remisser från myndigheter. 56 av dessa, motsvarande 75 procent, ansågs uppfylla kraven i KUF. Detta kan jämföras med år 2023 då 68 av 101 (67 procent) respektive år 2022 då 68 av 88 (77 procent) bedömdes uppfylla kraven.

MYNDIGHETER	Antal		
	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Totalt
Arbetsmiljöverket	0	1	1
Boverket	2	0	2
Energimarknadsinspektionen	2	0	2
Energimyndigheten	2	1	3
Finansinspektionen	5	0	5
Havs- och vattenmyndigheten	3	2	5
Jordbruksverket	16	0	16
Konkurrensverket	0	1	1
Läkemedelsverket	1	2	3
Mediemyndigheten	1	0	1
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	2	1	3
Naturvårdsverket	1	1	2
Post- och telestyrelsen (PTS)	4	0	4
Revisorsinspektionen	0	2	2
Riksgälden	0	1	1
Sjöfartsverket	1	0	1
Skolverket	0	1	1
Statistikmyndigheten SCB	6	1	7
Skogsstyrelsen	3	0	3
Skolverket	0	1	1
Socialstyrelsen	1	1	2
Sveriges geologiska undersökning (SGU)	0	1	1
Strålsäkerhetsmyndigheten	1	0	1
SWEDAC	2	0	2
Tillväxtverket	1	0	1
Tullverket	0	1	1
Transportstyrelsen	2	0	2
Universitet- och högskolerådet	0	1	1
Totalt	56	19	75

Figur 10: Regelrådets yttranden över myndighetsföreskrifter, 2024.

Kanslisvar

År 2024 besvarade Regelrådet 103 remisser med kanslisvar.

- I 96 av kanslisvaren, motsvarande en andel på 93 procent, var orsaken begränsade effekter för företag.
- 7 av kanslisvaren, motsvarande en andel på 7 procent, hörde till kategorin övrigt.

KANSLISVAR	2024	
	Antal	Andel (%)
Anledning till kanslisvar		
Begränsade effekter	96	93 %
Övrigt	7	7 %
Totalt	103	100 %

Figur 11: Anledning till kanslisvar, 2024.

Granskning av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå

Regelrådet yttrade sig över 2 konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå under året, vilket kan jämföras med år 2023 då Regelrådet yttrade sig över 34 sådana konsekvensutredningar.

5

Internationellt samarbete

Regelrådet är medlem i RegWatchEurope (RWE), ett informellt nätverk bestående av oberoende granskningsorgan från åtta länder. Det övergripande målet för nätverket är att främja regelförbättring på nationell och internationell nivå genom erfarenhetsutbyte och påverkansarbete. Fokus ligger på konsekvensutredning och utvärdering av regler och omfattar både stöd och granskning.

Under våren deltog Regelrådet och de andra medlemmarna i RWE på den sjätte granskningskonferensen som anordnades av EU-kommissionens nämnd för lagstiftningskontroll, Regulatory Scrutiny Board (RSB) i Bryssel. Utgångspunkten för konferensen var granskning av lagförslags påverkan på konkurrenskraft respektive konsumenter. Det konstaterades bland annat att olika definitioner och aspekter av konkurrenskraft är en utmaning för såväl regelgivare som granskare. Ytterligare utmaningar är svårigheter med insamling av data, värdering av kostnader och nyttor samt beräkning av den samlade regelbördan. Bland slutsatserna kan nämnas att behovet av analyser och granskningar genom hela policycykeln är större än någonsin, och detta gäller såväl EU-institutionerna som medlemsstaterna. Det framfördes också förslag om att tillhandahålla incitament för att främja såväl utvärdering som granskning av utvärderingar.

Under 2024 låg mycket fokus på extern kommunikation, inte minst med avseende på att det valdes en ny EU-kommission och ett nytt Europaparlament under året. Bland annat utarbetades rekommendationer till EU-institutionerna. Rekommendationerna understryker vikten av att genomföra konsekvensutredningar för alla större författningsförslag, inklusive ändringsförslag från parlamentet och rådet och relevanta delegerade och genomförandeakter. Rekommendationerna betonar vikten av enhetligt och kostnadseffektivt genomförande av EU-lagstiftning och föreslår ökad användning av implementeringsdialoger, införandet av standardiserade utvärderingsklausuler och systematisk utvärdering av EU-lagstiftning.

RWE initierade och fortsatte arbeta med projekt kring specifika sakområden. Bland annat anordnades seminarium kring GDPR, regelverk kopplade till företags hållbarhetsredovisning, metodik för beräkning av aggregerade kostnader och beteendevetenskap i konsekvensutredning.

Under hösten genomförde RWE en studieresa till OECD i Paris. I möten med medarbetare från OECD:s Regulatory Policy Division utbyttes erfarenheter kring oberoende granskningsorgans roll i regelgivningsprocessen och möjligheter till framtida samarbeten diskuterades.

RWE deltog även på OECD:s Regulatory Policy Committee årliga höstsession som kretsade kring tematiska scheman om grön och digital omställning samt internationellt samarbete vid globala kriser.

RegWatchEurope

REGWATCHEUROPES MEDLEMMAR

Regelrådet
Swedish Better Regulation Council

ATR
Adviescollege
toetsing regeldruk

 **Nationaler
Normenkontrollrat**

 **Regulatory Policy
Committee**

 Regelrådet

Úřad vlády České republiky

**THE FINNISH COUNCIL
OF REGULATORY IMPACT ANALYSIS**

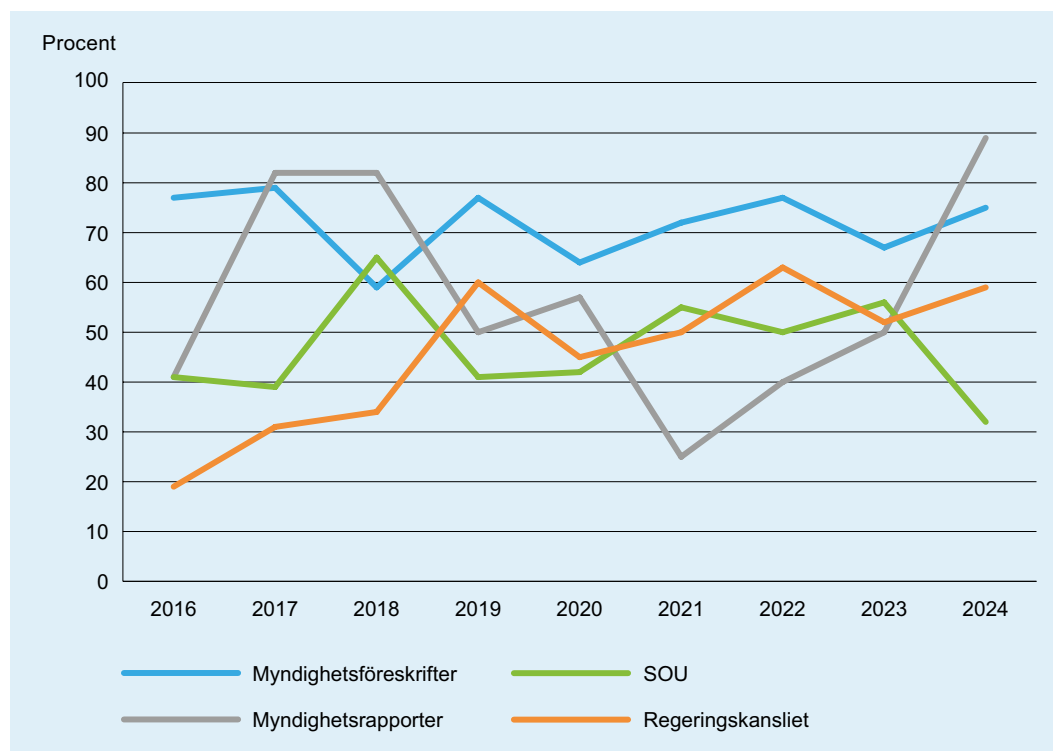
**THE DANISH BUSINESS
REGULATION FORUM**

6

Reflektioner över verksamhetsåret 2024

Årets statistik

År 2024 utgjorde andelen yttranden 64 procent av det totala antalet besvarade remisser.¹⁰ Statistiken visar att andelen godtagbara konsekvensutredningar uppgår till 61 procent, vilket är identiskt med år 2023.¹¹ Som brukligt varierar resultatet mellan de remitterande regelgivarna. Regeringskansliet internt har en andel godtagbara konsekvensutredningar på 59 procent vilket är en förbättring i jämförelse med förra året.¹² Kommittébetänkanden visar ett resultat på 32 procent godtagbara konsekvensutredningar, vilket är en försämring mot tidigare år.¹³ Vad gäller myndigheter uppgår resultatet till 75 procent godtagbara konsekvensutredningar¹⁴, förra året var andelen 67 procent. Kategorin myndighetsrapporter¹⁵ visar ett resultat på 89 procent godtagbara konsekvensutredningar. Det är en svårbedömd kategori då antalet remisser i denna kategori vanligen är få till antalet (9 yttranden år 2024) och det är därför svårt att dra några långtgående slutsatser av resultatet.

Figur 12: Fördelning av yttranden och andel som uppfyllde kraven per kategori, 2016-2024.

10 År 2024 besvarades 284 remisser, varav 181 med yttrande, motsvarande en andel på 64 %. År 2023 besvarades 265 remisser, varav 195 med yttrande, motsvarande en andel på 74 %. År 2022 besvarades 285 remisser, varav 164 med yttrande, motsvarande en andel på 58 %. År 2021 besvarades 343 remisser, varav 183 med yttrande, motsvarande en andel på 53 %. År 2020 besvarades 390 remisser, varav 147 med yttrande, motsvarande en andel på 38 %.

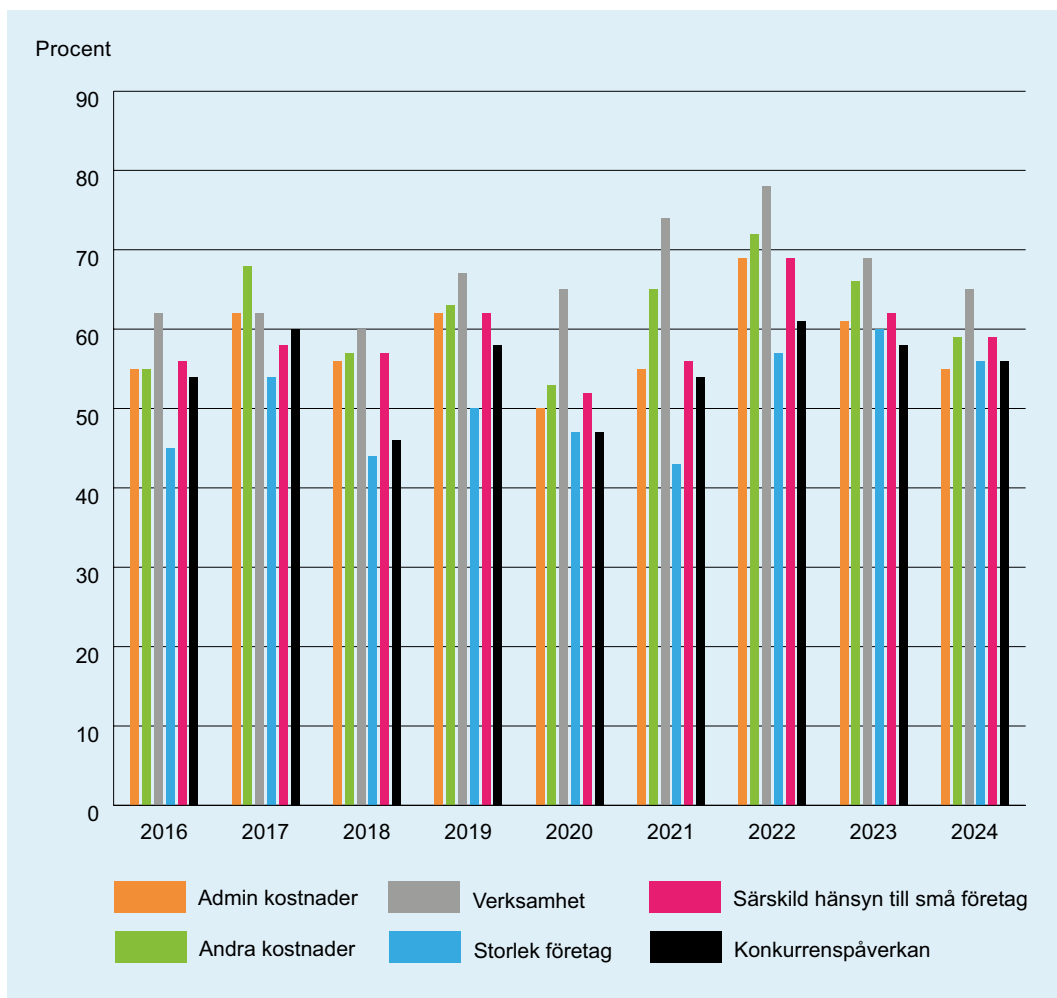
11 Andelen godtagbara konsekvensutredningar 2024: 61 %. 2023: 61 %. 2022: 67 %. 2021: 58 %. 2020: 53 %.

12 Regeringskansliet internt, andel godtagbara konsekvensutredningar 2024: 59 %. 2023: 52 %. 2022: 63 %. 2021: 50 %. 2020: 45 %.

13 Kommittébetänkanden, andel godtagbara konsekvensutredningar 2024: 32 %. 2023: 56 %. 2022: 50 %. 2021: 55 %. 2020: 42 %.

14 Myndighetsföreskrifter, andel godtagbara konsekvensutredningar 2024: 75 %. 2023: 67 %. 2022: 77 %. 2021: 72 %. 2020: 64 %.

15 Myndighetsrapporter, andel godtagbara konsekvensutredningar 2024: 89 %. 2023: 50 %. 2022: 40 %. 2021: 25 %. 2020: 57 %.

Figur 13: Andel som uppfyllde kraven per aspekt, 2016-2024.

Regelrådets reflektioner över förändringar och eget utvecklingsarbete

Regelrådets arbete med granskning av konsekvensutredningar till förslag som har effekter av betydelse för företag har fortgått under året, med tillämpning av endera tidigare gällande KUF eller nu gällande KUF. Det har varit ett högt inflöde av remisser och Regelrådet har återkommande satt in extra sammanträden för att kunna behandla samtliga ärenden som bedöms få effekter av betydelse för företag. Regelrådet har under året haft 30 sammanträden.

Regelrådet kan konstatera att det är fler aspekter som bedöms enligt nu gällande KUF. Enligt Regelrådet är de företagsaspekter som pekades ut i tidigare gällande KUF, fortsatt relevanta när det kommer till förslag som får effekter av betydelse för företag. Det gäller exempelvis ett förslags påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag samt om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. För att kunna beskriva dessa aspekter är det grundläggande att regelgivare har kännedom om den berörda företagspopulationen, utifrån antal, storlek och bransch. Detta har Regelrådet också förmedlat i sina yttranden under året. Regelrådet kan konstatera att beskrivningarna i dessa delar, liksom tidigare år, inte sällan har alltför låg kvalitet. Över tid kan Regelrådet se att det finns fler brister i relevanta delar som berörda företag, påverkan på kostnader och konkurrensförhållanden, samt om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning.

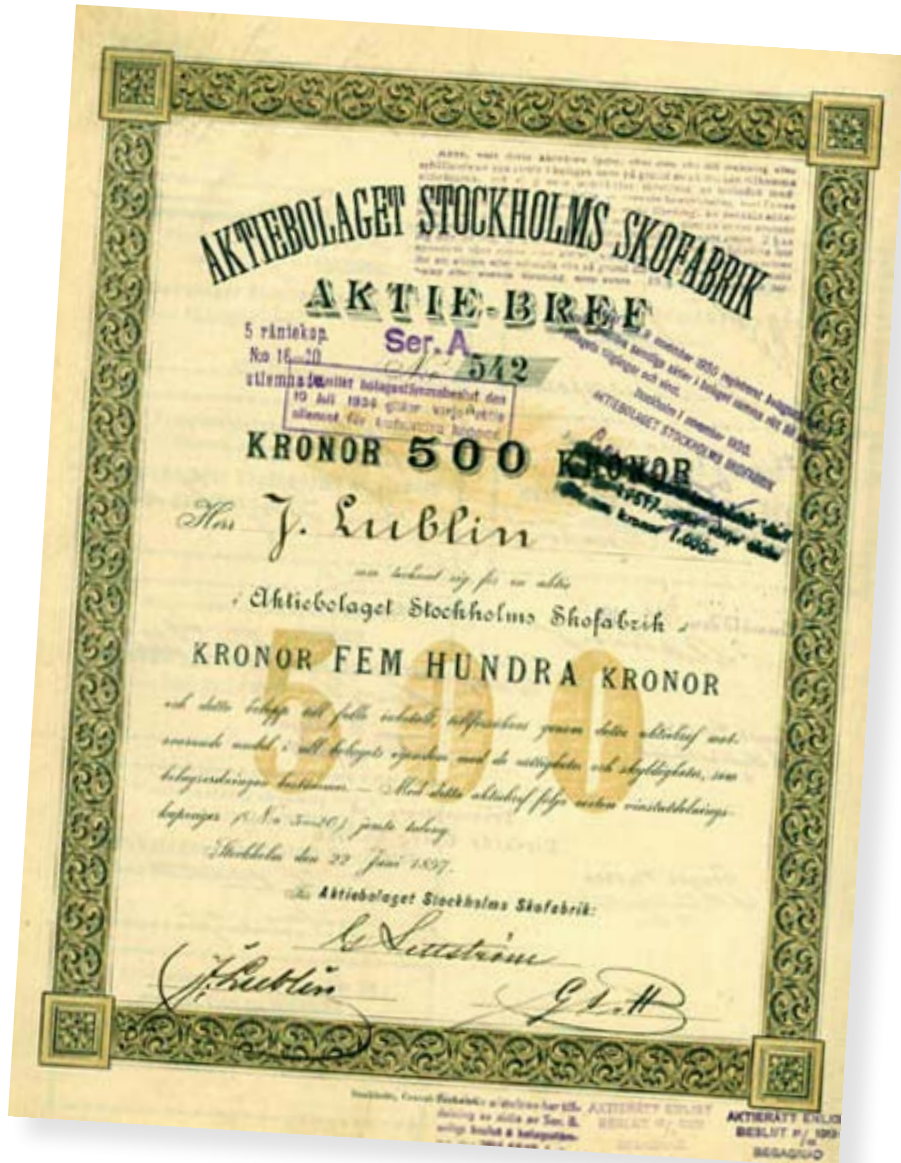
Det är också en utmaning för regelgivare att beskriva de aspekter som tidigare inte har varit ett krav enligt KUF. Det är uppenbart att regelgivare behöver vägledning i detta. Kommande år kommer att innebära ett fortsatt arbete med tolkning och lärande utifrån den nya KUF:en, och en tydlig vägledning är en mycket viktig pusselbit i det arbetet. Regelrådet ser fram emot att fortsätta att bistå i samt utveckla konsekvensutredningsarbetet, såväl genom granskningen som genom det samarbete som har inletts med ESV. Regelrådets arbete med en reviderad vägledning är påbörjat och kommer att fortgå under 2025.

Regelrådet ser mycket positivt på inrättandet av Förenklingsrådet och Implementeringsrådet och har under året påbörjat en dialog med båda dessa råd. Enligt Regelrådet är det viktigt att de olika råden samverkar mot samma mål, utifrån respektive råds uppdrag. Regelrådet ser fram emot fortsatt dialog och samarbete med dessa båda råd under nästa år.

Regelrådet tycker sig se ett ökat fokus på konsekvensutredningsfrågor, liksom regelförbättrings- och förenklingsfrågor de senaste åren, vilket är positivt. Under år 2023 fick Regelrådet ökade anslag, vilket medförde att ytterligare personalresurser kunde anställas. Det fick till följd att det inte behövde lämnas några kanslisvar på grund av resursskäl under 2023, en trend som även fortsatte under 2024. Regelrådet har haft möjlighet att besvara samtliga remisser som har bedömts medföra effekter av betydelse för företag med ett yttrande, vilket också är Regelrådets övergripande målsättning med granskningen, tillsammans med målsättningen att konsekvensutredningarnas kvalitet ska förbättras.

Regelrådet har sedan ett antal år tillbaka arbetat med att upprätta yttranden med så tydliga bedömningar som möjligt. De delar i konsekvensutredningen som har förbättringspotential ska framgå på ett tydligt sätt. Syftet med detta är att förbättra framtida konsekvensutredningars kvalitet, vilket förhoppningsvis får till följd att effekterna av de regler som träder i kraft är mer välutredda än vad de hade varit med en konsekvensutredning av sämre kvalitet. I och med att nya regelverk har trätt i kraft under året har Regelrådets eget utvecklingsarbete intensifierats, både gällande tolkningsfrågor och hur Regelrådets yttranden bör utformas. Det är ett arbete som kommer fortsätta under 2025 och framåt.

Regelrådet gör också en årlig kvalitativ uppföljning av tidigare års lämnade reflektioner. Även om det kan noteras vissa framsteg i delar, så kvarstår samma utmaningar som tidigare i flera relevanta delar.

Uppföljning av tidigare års lämnade reflektioner

Kommittébetänkandens kvalitet måste förbättras

Kommittébetänkanden kommer tidigt i regelkedjan och föreslår ofta regler som får betydande effekter för företag. Årets statistik visar ett alltför lågt resultat, då endast 1 av 3 konsekvensutredningar i kommittébetänkanden har bedömts uppfylla kraven. Regler med outhärdade, men betydande, effekter för företag riskerar därmed att träda i kraft.

Utredningsdirektiven bör få en öppnare utformning

Regelrådet har noterat att utredningsdirektiven till statliga utredningar ofta är snäva. Det påverkar beskrivningen av alternativa lösningar – då det inte sällan uttryckligen anges att utredaren inte ska titta på vissa alternativ – alternativ som hade kunnat medföra en lämpligare och effektivare lösning för det som ska uppnås med regleringen.

Resurser och kompetens är nödvändigt för genomarbetade konsekvensutredningar

För att bedriva ett konsekvensutredningsarbete av hög kvalitet behöver det finnas tillräckligt med tid för arbetet och resurser med rätt kompetens. Detta gäller alla förslagsställare men är särskilt viktigt för departementen och kommittéer. Regelrådet har tidigare föreslagit ett sekretariat med experter som kan bistå kommittéer i deras arbete, liksom att det skulle behövas samordning mellan departementen som två viktiga faktorer för att kommittéerna skulle kunna prestera ett bättre resultat.

Konsekvensutredningar måste göras tidigt för god effekt i regelprocessen

Tidigt i regelprocessen är en nyckel – och syftar både på regelgivarens arbete med konsekvensutredningar liksom Regelrådets möjlighet att granska konsekvensutredningar i ett tidigt skede i regelarbetet. Regelrådet har sedan många år framfört förslaget gällande tidig remittering till Regelrådet. Även om någon sådan formell ordning för remittering inte har inrättats kan Regelrådet konstatera att den nya KUF:en anger att konsekvensutredningen ska påbörjas så tidigt som möjligt (5 § ny KUF).

Regelrådet kan också konstatera att vissa myndigheter remitterar Regelrådet för en tidig granskning, före den ordinarie remissrundan. Detta möjliggör för regelgivaren att omhänderta Regelrådets synpunkter och vid behov revidera konsekvensutredningen

EU-konsekvensutredningsprocessen behöver förnyas

Regelrådets uppdrag gällande granskning av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå bör ses över, vilket Regelrådet bland annat framhållit i tidigare nämnda hemställan. Inrättandet av Implementeringsrådet kan förhoppningsvis bidra till en bättre process.

Digitala verktyg för standardiserad information behöver utvecklas

Regelrådet har tidigare framfört att digitala verktyg som stöd till regelgivare behöver utvecklas, vilket skulle effektivisera konsekvensutredningsarbetet. Regelrådet noterar att ESV har lanserat verktyget Hitta remissvar som är till stöd för regelgivare att hitta tidigare remisser på ett visst område. ESV har också ett pågående arbete med att ta fram AI-verktyg som stöd i arbetet med konsekvensutredningar. Regelrådet ser därför vissa framsteg gällande denna rekommendation.

Konsekvensutredningsarbetet behöver en översyn

Regelrådet har tidigare efterfrågat en objektiv översyn av OECD av konsekvensutredningsarbetet i Sverige. Någon sådan översyn har inte genomförts. Utöver det kan Regelrådet konstatera att en ny KUF trädde i kraft under året, där ESV är ansvarig för metodutveckling, vägledning och utbildning. ESV ska samverka med Regelrådet gällande konsekvensutredningar till förslag som får effekter av betydelse för företag. Under 2024 har Regelrådet därför påbörjat en sådan samverkan med ESV.

Översyn av beskrivningen av företagens regelkostnader i konsekvensutredningar

Regelrådet har tidigare framfört att det behöver göras en nödvändig översyn av hur företagens regelkostnader ska beskrivas och beräknas i konsekvensutredningar. Regelrådet har också lyft vikten av hur kostnadsförändringar beskrivs – utmaningar och risker med falsk precision och alltför statistiska beskrivningar som inte speglar företagets verklighet. Regelrådet tittar på frågan mot bakgrund av det ansvar som Regelrådet numera har enligt den nya KUF:en. Som nämns ovan samverkar Regelrådet med ESV.

Jan	Feb	Mar	Apr
5.0	3.0	1.0	2.0
7.0	4.0	3.0	1.0
8.0	7.0	4.0	1.0
9.0	10.0	13.0	3.0
0.0	15.0	11.0	7.0

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

www.regelradet.se